

megmaradt fadarabokat, néhány bronzszöveget, különböző bronztárgyak töredékeit (ládikaveretek?), valamint egy Domitianus ezüstdénárt találtunk. Ez alapján a sírt az I. század után kell kelteznünk.

A kutatóárok D-i végében előkerült a sírt kerítő nyitott árok egyik vége.

KULCSÁR VALÉRIA

401. Végegyháza határa

(Békés megye) B, Sza, A, Á, Kk

Az egykori Maros-ág, a Battonyától Békéssámsonig húzódó Száraz-ér rehabilitációs munkáira 2000-ben került sor. A megyei múzeumi szervezet erejéhez és idejéhez mérten figyelemmel kísérte a munkálatokat és terepbejárásokkal igyekezett tisztázni az érpart településtörténetét.

Végegyháza határában a Faluvégi-dűlőben, a Kertészterületén és a Zsibrik-dombon kettő-kettő lelőhelyet regisztráltunk (33–38. sz.). Ezek a területeken bronzkori, szarmata, avar, Árpád-kori és késő középkori kerámiaanyagot gyűjtöttünk.

Munkatársak: Liska András, Medgyesi Pál.

GYUCHA ATTILA

402. Veresegyház, Göbolyös

(Pest megye) Á

2000 júliusában Fót és Veresegyház között a Veresegyházon épülő iparterülethez vezető, 8 km hosszú gázvezeték árkanak ásását kezdték meg. A nyomvonal érinti a topográfiai terepbejárások alapján ismert 37/15. számú lelőhelyet (MRT 13/2. k.). Annak DK-i végén a gázárok fent bemélyített, szabálytalan, trapéz alakú épületet vágtak át. Oldalának méretei 2,7×2,8×4,1×3,1 m. Padlója nincs, az alja inkább keményre lejár. Itt középtájon, egyvonalban nagyobb kövek, a kövek alatt pedig két oszlophely volt (a feltételezhető harmadik oszlophelyet a gázárokkal semmisítették meg). Az építmény betöltésében kevés Árpád-kori cserepet, pár állatcsontot és egy vassalakot találtunk. Maga a betöltés barna homok kevés faszénmorzsával, valamint 1-2 tapasztás-darabkával és egy picike paticsdarábkal. A háztól K-re, a gázárok D-i falában rajzolódott ki a 2. számú objektum (ház?, gödör?), amelyre azonban az árok partján felhalmozott föld miatt nem lehetett rábontani, és megnyesni is életveszélyes lett volna. Ezért rendeltetését nem tudtuk tisztázni, mindenesetre a betöltésből sikerült néhány Árpád-kori cserepet kiszedni.

A leletek a Tragor Ignác Múzeumba kerültek.

KÓVÁRI KLÁRA

403. Veresegyház, Ipari Park (Nyugati Iparterület)

(Pest megye) B, LT

Veresegyház külterületének Ny-i részén, a Kis-réti-dűlőben ipari park létrehozását tervezik. A területen a régészeti topográfia terepbejárásai nyomán két lelőhely ismert: a 37/

19. sz. és a 37/32. sz. lelőhely (MRT 9. köt.). A 2000 áprilisában elvégzett megelőző feltárás során kiderült, hogy mindkét lelőhely erősen lepusztult. A 32. sz. lelőhelyen objektum egyáltalán nem került elő, csupán néhány szórványos bronzkori és egy kelta cserepet találtunk. A 19. sz. lelőhelyen 4 gödröt sikerült feltárni, az itt húzott kutatóárkok nagy része azonban üres volt. A gödrökből késő bronzkori cserepek (urnamezős kultúra korai szakasza) kerültek elő.

A leletek a Tragor Ignác Múzeumba kerültek.

KÓVÁRI KLÁRA

404. Verőce, Árpád utca 28.

(Pest megye) U

2000. október 24-én helyszíni szemlét tartottam Verőcén a fent megjelölt telken, ahol lengyeli kultúras cserepek és állatcsontok kerültek elő 2000 tavaszán. A ház Ny-i oldala, amely a Dunához levezető, névtelen kis közre néz, tavasszal megroggyant, életveszélyessé vált (valószínűleg a pince állapota miatt), ezért ki kellett dúcolni. E munka közben a ház előtti támfalat elbontották, s a támfal alatti sávban a földet megkotorták. Ebből a földből származtak a beszolgáltatott leletek. A helyszíneléskor a metszetben a megroggyant házrésznel az épület alatt, a mai felszíntől számított kb. 140–210 cm közt egy szürke színű réteget sikerült megfigyelni, amelyben sok cserép és állatcsont van. Sajnos, az életveszély miatt nem lehetett közelelről megvizsgálni, megnyesni, vagy a leleteket belőle kiszedni.

A telek a Topográfiában (MRT 9. k.) 20/24. számon szereplő lelőhelyhez tartozik. A szomszédos, Árpád u. 26. sz. telken került elő 1982-ben a lengyeli kultúra két csontvázas sírja.

KÓVÁRI KLÁRA

405. Verőce, Bereg utca 6.

(Pest megye) U, B, N

A 6987-es helyrajzi számú telken a tulajdonosok gazdasági épületet (faházat) és szennyvíztárolót építettek. Az építési engedély előírása szerint értesíteniük kellett volna a múzeumot a földmunkák megkezdéséről, azonban ezt elmulasztották.

Lakossági leletbejelentés nyomán a helyszínelést 2000. október 24-én végeztem el. A 2,10×2,30 m nagyságú, 180 cm mély szennyvíztároló oldalaiban 70 cm vastag, sok cserepet és állatcsontot tartalmazó humuszt láttam. A humusz alatt világos (szinte fehérre száradt), löszös, a talajvizsgálat szerint pici agyagot is tartalmazó homok van. Ebbe nyúlik bele a tároló K-i oldalában egy érdekes alakú oszlophely (?). A hossza 104 cm, fent 70 cm széles, az alja felé összeszűkül, kihegyesedik. A betöltése szürkésbarna, humuszos; 2 db kicsi újkőkori cserepet szedtem ki belőle. Más beásás nem látható. A tulajdonos átadta azokat a cserepeket, amelyeket a telken felállított faház alapjának kiásásakor, illetve a szennyvíztároló és az ahhoz vezető árok ásásakor találtak. A cserepek túlnyomó többsége újkőkori, sok a körömcsípeses töredék;

egy darabon kottafejes díszítés látható. Kevesebb a késő bronzkori (pl. turbántekecses perem) és kvád cserép.

A telek a topográfiában (MRT 9. köt.) 20/1. számon szereplő lelőhely D-i végén helyezkedik el: két patak összefolyásának közelében, a Gimpli-patak Ny-i partja melletti enyhe domboldalon.

KÖVÁRI KLÁRA

406. Verőce, Görbe utca 7.

(Pest megye) Á

Lakossági telefonbejelentés nyomán november 7-én szennyvíztároló építése miatt helyszíni szemlét végeztem.

A Görbe utca a belterület ÉNy-i szélén, a Duna melletti magas teraszon található. A 2×2 m nagyságú, 230 cm mély gödör oldalaiban beásást nem láttam. A tulajdonos viszont átadott 2 db kicsi Árpád-kori cserepet, amelyeket ásás közben, kb. 1 m mélyen a humusz alatti barnás, kicsit agyagos homokban talált. Valamivel feljebb 1 db mázas néprajzi cserepet is talált. Megjegyzendő, hogy ezen a részen régebben szőlők voltak.

Tekintettel a leletek csekély számára, véleményem szerint jelenleg még nem lehet határozottan eldönteni, hogy régészeti lelőhelyről van-e szó? Ebben a kérdésben csak újabb leletek előkerülése esetén lehet állást foglalni.

KÖVÁRI KLÁRA

407. Verőce, Magyarkút

(Pest megye) Kö

2000 augusztusában hétvégi ház alapárkait ásták ki az 1286/5 helyrajzi számú telken. Az építető bejelentése nyomán a helyszíni bejárást 2000. augusztus 16-án végeztem el dr. Torma Istvánnal.

A telek a községtől É-ra, a Gimpli-patak völgyében, a patak É-i partja melletti domboldalon van. Hétvégi ház építéséhez 50 cm széles, 80 cm mély alapárkokat ástak. Az árkok falában a barna, agyagos beásás nem mutatkozott, azonban a kidobott földben kevés, apróra tört, 13–15. századi cserepet találtunk. A cserepek szórványosan, illetve egy helyen a kidobott földben egy csomóban fordultak elő, itt kevés patics, faszén, állatcsont is volt.

A leletek a Topográfiában még nem szereplő, új lelőhelyet jeleznek (= 20/36. sz. lelőhely), amely a középkori Társa faluval azonosítható. A falu temploma szemben, a patak D-i partja mellett található (MRT 13/2. k. 20/6. sz. lelőhely).

KÖVÁRI KLÁRA

408. Veszprém, Jókai Mór utca – Festő utca sarok, Festőkút

(Veszprém megye) Ű

2000. szeptember 11-én a Jókai utca közmű-rekonstrukciós munkáinál rátaláltak az 1814-ben ásott úgynevezett Festőkútra. A törtkőből falazott, épen maradt kútban jelenleg is van víz. Lefedése a közelmúltban, a 20. század dere-

kán–második felében történhetett betonlapokkal. A kút nem ismeretlen a veszprémi helytörténet-kutatás előtt. Az utca burkolatának kialakításakor a kút helyét a környezetétől feltűnően elkülönülő apró kockakövekkel burkolták le.

RAINER PÁL

409. Veszprém, Munkácsy utca – Halle utca kereszteződése

(Veszprém megye) R

2000. október 15-én, a Veszprém területén folyó távközlési kábelfektetés régészeti felügyelete során a Jutasi úti lakótelepen, a Munkácsy utca és a Halle utca kereszteződésében a 30 cm széles, 60 cm mély árokban 3 méter hosszan Lengyeli-kultúras objektum (gödör) nyomait tudtuk megfigyelni. A kidobott földben edénytöredékeket, állatcsontokat, paticsdarabokat gyűjtöttünk. A Regenye Judittal folytatott konzultáció értelmében az objektumra nem bontottunk rá. Az előkerülés helyét térképen rögzítettük, a leleteket beszállítottuk a múzeumba.

A területről már korábban is kerültek elő hasonló korú objektumok. Leírás MRT 2. kötet, 51/22. számon. A topográfia megjelenése óta a nagy kiterjedésű telepen, amely magába foglalja a Jutasi út, Petőfi utca, Madách utca által határolt részt, 1972 szeptemberében Csányi Marietta és Raczkó Pál folytatott leletmentést (a leletanyagot Raczkó Pál közölte az ArchÉrt 1974. évi kötetében); 1975 márciusában Kralovánszky Alán gyűjtött anyagot; 1985-ben Regenye Judit folytatott leletmentést. A leletanyag a Laczkó Dezső Múzeum Régészeti gyűjteményébe került.

S. PERÉMI ÁGOTA

410. Veszprém, Vár utca 33., Szent István ferences kolostor

(Veszprém megye) Ű

A kolostor gazdasági udvarának jelenlegi szintje mintegy 30–40 cm-rel van magasabban, mint a ferences templom hajójának kőpadlószintje. A hajó belső festett D-i homlokzatán átlagosan mintegy 150–200 cm magasságig komoly vizesedés nyoma látható, amely azonban jelenleg teljesen száraz. Hasonlóképpen a templom külső D-i homlokzatán is, mintegy 200–350 cm magasságig vizesedés nyoma látszik, amely ugyancsak kiszáradt állapotban van. Az udvarról lejáró nyílik a templom D-i része alatt húzódó jelentős alapterületű kriptába. A kripa belső terének átvizsgálása komolyabb vizesedést nem mutat, a falazatok szárazak. A lejárattal szemközt a dőngölt földpadlón látszott egy víznyelőlyuk, amelyet a valamikor beömlő víz tört magának lefele.

Az udvar rétegvizszojainak tisztázása érdekében a kolostor és a templomfal találkozásának sarkától 560 cm-re egy kutatóárokkaal átvágtuk az udvart. Az árok helyét a letett betonlapok határozták meg. A szondázás célja elsősorban a szintsüllyesztés lehetséges mélységének